

„Mediacja w teorii i praktyce: przewodnik dla początkujących”

Zadanie jest realizowane w ramach zadania zleconego z zakresu edukacji prawnej, finansowanego ze środków przekazywanych przez Miasto Bydgoszcz i otrzymanych z dotacji budżetu państwa.

BYDGOSZCZ

B§PP

WSTĘP

Wzrost znaczenia mediacji

Z roku na rok rośnie liczba spraw kierowanych do mediacji, co potwierdza jej rosnącą rolę w systemie wymiaru sprawiedliwości.

Mocne strony mediacji

elastyczność
postępowania

szybkość i sprawność
procedury

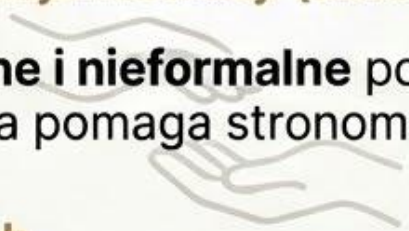
nieformalny
charakter

możliwość wypracowania
kreatywnych i dostosowanych
do stron rozwiązań

Definicja mediacji (autorska)

Mediacja to **dobrowolne i nieformalne** postępowanie, w którym bezstronna osoba trzecia pomaga stronom w rozwiązaniu konfliktu.

Mediacja w sprawach karnych i Kodeksie postępowania karnego

W postępowaniu karnym mediacja ma przede wszystkim charakter restytucyjny, nawiązujący do idei sprawiedliwości naprawczej. Instytucja mediacji została najpierw wprowadzona do Kodeksu postępowania karnego, a z czasem rozwijała się także w innych gałęziach prawa.

Różnorodność technik mediacyjnych

W praktyce stosuje się wiele metod prowadzenia mediacji, m.in. **mediację facyliatywną i ewaluatywną**, które różnią się stopniem aktywności mediatora oraz sposobem wspierania stron.

OSOBA MEDIATORA – CZYLI KIM JEST MEDIATOR?

- Ujęcie prawne

Na gruncie obowiązującego prawa polskiego **brak jest jednego aktu normatywnego**, który w sposób kompleksowo regulowałby postępowanie mediacyjne we wszystkich prawnie dopuszczalnych sprawach. Przepisy dotyczące mediacji są rozproszone w różnych ustawach, a ustawodawca nie wprowadził jednej, ogólnej definicji mediatora mającej zastosowanie we wszystkich tych postępowaniach. **Przykładowo, w sprawach cywilnych art. 183² k.p.c. stanowi, że mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca w pełni z praw publicznych.**

- Ujęcie funkcjonalne

Niemniej mediator jest osobą (osobą fizyczną), która **usprawnia komunikację między stronami i pomaga uczestnikom mediacji w wypracowaniu satysfakcjonującego obie strony rozwiązania.**

POSTAWA I ROLA MEDIATORA W POSTĘPOWANIU MEDIACYJNYM

Istota roli mediatora

Mediator, jako osoba **usprawniająca komunikację** między stronami konfliktu, rodzi pytania o swoją postawę i rolę w postępowaniu mediacyjnym. Jako podmiot prowadzący postępowanie mediacyjne jest on **bezstronną osobą**, która wspiera strony w spokojnym przedstawieniu swoich racji i argumentów, we wzajemnym wysłuchaniu, a następnie w odnalezieniu wspólnych interesów.

Mediator powinien pozostawać „z boku” sporu, kierując się bezstronnością oraz neutralnością wobec skonfliktowanych stron oraz samego problemu.

Bezstronność wobec stron i neutralność wobec sporu - przedmiotu mediatora

Bezstronność i neutralność jako przymioty postawy mediatora **nie oznaczają jego bierności**. Mediator nie jest sędzią ani arbitrem – jego rolą nie jest rozstrzyganie sporu, lecz wykorzystanie dostępnych narzędzi i mechanizmów, aby pomóc stronom w wypracowaniu rozwiązania konfliktu.

MEDIATION FACYLITATYWNA

Rola mediatora

Mediator **facylituje** – organizuje proces, a nie narzuca treści ugody.

Organizuje rozmowę, pilnuje przebiegu i zasad.

Zadaje pytania otwarte, pomaga doprecyzować interesy, potrzeby, emocje.

Parafrazuje, podsumowuje, łagodzi napięcia.

Nie udziela porad prawnych.

Nie sugeruje konkretnych warunków ugody.

Nie ocenia, kto ma „mocniejszą” sprawę.

Praca z prawem

Czuwa, by ugoda była **zgodna z prawem** i nadawała się do zatwierdzenia (np. przez sąd).

Nie prognozuje wyniku procesu („w sądzie Pan przegra, bo art. X...”)

Typowe zastosowanie

Spory rodzinne, sąsiedzkie, pracownicze.

Konflikty, w których strony muszą dalej współpracować / funkcjonować.

Plusy

Duża **sprawczość stron** – wysoka akceptacja ugody.

Niskie ryzyko naruszenia **bezstronności**.

Szczególnie dobra przy sporach „**miękkich**” (relacyjnych, komunikacyjnych).

Minusy

Przy „twardych” sporach prawnych strony mogą czuć **niedosyt** („mediator nic nie powiedział, kto ma rację”).

Przy dużej **nierówności** stron „**silniejsza**” może **zdominować** wynik.

Elementy oceniające

MEDIACJA EWALUATYWNA

- Oprócz prowadzenia procesu **ocenia elementy sporu**
- Analiza: **siła argumentów, ryzyko procesowe, sensowność propozycji ugodowych**
- Dzielenie się oceną z uczestnikami mediacji
- Wykonuje wszystko to, co w mediacji facylitatywnej **plus**:
 - Prowadzi *reality testing*: „co się stanie, jeśli nie zawrzecie ugody i pójdziecie do sądu?”
 - Sygnalizuje prawdopodobny wynik w sądzie („szanse oceniam raczej słabo, bo...”)
 - Może proponować **własne propozycje ugody / widelki**

Praca z prawem:

- Aktywnie odwołuje się do **przepisów, orzecznictwa, praktyki sądowej**
- Często jest prawnikiem lub specjalistą branżowym
 - Zbliża się do **granicy prawnej** – w polskich realiach musi uważać, by nie wejść w rolę pełnomocnika
 - Prowadzi *reality testing*: „co się stanie, jeśli nie zawrzecie ugody i pójdziecie do sądu?”.
 - Sygnalizuje prawdopodobny wynik w sądzie („szanse oceniam raczej słabo, bo...”).
 - Może proponować **własne propozycje ugody / widelki**.

Praca z prawem

- Aktywnie odwołuje się do **przepisów, orzecznictwa, praktyki sądowej**.
- Często jest prawnikiem lub specjalistą branżowym.
- Zbliża się do granicy **porady prawnej** – w polskich realiach musi uważać, by nie wejść w rolę pełnomocnika.
- Sprawy **gospodarcze**, odszkodowawcze, ubezpieczeniowe.
- Gdy strony są **zmęczone sporem** i chcą szybkiego, pragmatycznego zakończenia.
- Gdy pełnomocnicy oczekują oceny neutralnego fachowca („jak to widziałby sąd?”)

Plusy

Może znacząco przyspieszyć dojście do konkretnej kwoty/propozycji.
„Sprowadza na ziemię” strony z nierealistycznymi oczekiwaniami.
Atrakcyjna dla biznesu – liczy się czas i przewidywalność.

Minusy

Wyższe ryzyko naruszenia **neutralności** („mediator stoi po stronie tego, co uważa za słuszniejsze prawnie”).

Strony mogą czuć się „**przegadane**” przez autorytet mediatora.

Błędna ocena prawna mediatora może **wypaczyć wynik mediacji**.

JAKI POWINIEN BYĆ MEDIATOR?

Mediator jako osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego powinna wyróżniać się określonymi cechami osobowości oraz umiejętnościami, które zwiększają szansę na skuteczne przeprowadzenie postępowania, zwięźzonego porozumieniem pomiędzy stronami.

Cechy Osobowości i Umiejętności

- Odpowiednie cechy osobowości
- Posiadanie określonych umiejętności

Skuteczność i Cel

- Zwiększa szansę na skuteczne postępowanie
- Prowadzi do porozumienia pomiędzy stronami

CECHY OSOBOWOŚCI SKUTECZNEGO MEDIATORA

Skuteczny mediator powinien dysponować określonymi cechami osobowości, do których można zaliczyć między innymi:

- **komunikatywność**
- empatię
- wyrozumiałość
- **wytrwałość**
- elastyczność
- cierpliwość
- proaktywność/inicjatywność
- sumienność

UMIEJĘTNOŚCI SKUTECZNEGO MEDIATORA

Mediator nie powinien dysponować wyłącznie odpowiednimi cechami osobowości, albowiem musi posiadać określone umiejętności praktyczne, komunikacyjne, które w połączeniu z cechami osobowości zwiększą szansę skuteczności prowadzonego postępowania. Do tych umiejętności można między innymi zaliczyć:

- bezstronność (stanowi nie tylko postawę, lecz i umiejętność)

- umiejętność konstruowania pytań

- zdolność prowadzenia dialogu

- zdolność słuchania stron (chodzi tu o słuchanie świadome, a nie powierzchowne, czy słuchanie selektywne)

- odpowiednia wiedza i umiejętność jej wykorzystania

- zdolność do zapewnienia odpowiednich warunków gwarantujących bezpieczeństwo stron

- dbałość o poczucie godności stron

- zdolność oddzielenia celu od możliwości działania (powiązane z wiedzą i umiejętnością jej wykorzystania)

PROFESJONALIZM I WIARYGODNOŚĆ MEDIATORA

Cechy osobowości mediatora, jak również jego umiejętności składają się na całokształt jego profesjonalizmu, jak i samej wiarygodności.

Profesjonalizm mediatora odnosi się do jego umiejętności, zachowań i postaw, które sprawiają, że jest on skuteczny w swojej roli.

- bezstronność i neutralność wobec stron sporu oraz przedmiotu sporu

- odpowiednie kompetencje interpersonalne i umiejętności w tym zakresie

- znajomość przepisów prawa, zwłaszcza w zakresie procedur postępowania mediacyjnego

Wiarygodność mediatora to cecha (konsekwencja cech), która buduje zaufanie stron do niego jako podmiotu odpowiedzialnego za całe postępowanie oraz do procesu mediacji.

- uczciwość i transparentność mediatora

- odpowiednie informowanie uczestników postępowania

- poszanowanie poufności i prywatności stron

- empatia i szacunek

- spójność i konsekwencja

Wskazane elementy mają wyłącznie charakter przykładowy.

ETYKA ZAWODOWA MEDIATORÓW

Etyka zawodowa mediatorów jest kluczowym elementem, który zapewnia jakość i wiarygodność procesu mediacji. Zasady etyczne kierują działaniami mediatora, pomagając mu utrzymać odpowiedni poziom profesjonalizmu, neutralności i szacunku w relacjach z uczestnikami mediacji. Etyka zawodowa mediatora odnosi się do zasad, które są ustalane przez organizacje mediacyjne, stowarzyszenia zawodowe oraz przepisy prawa, a ich celem jest zapewnienie wysokich standardów usług mediacyjnych i ochrony interesów stron konfliktu.

W istocie mediator w kontekście etyki zawodowej powinien kierować się zasadami neutralności, bezstronności, poufności, autonomii i zrozumienia stron, legalizmu tj. działania zgodnie z regulacjami prawa.

W polskim systemie prawnym nie istnieje jeden akt prawny, który kompleksowo regulowałby etykę zawodową mediatorów. Zamiast tego kwestie etyczne dotyczące mediacji są rozproszone w różnych przepisach prawnych, regulacjach oraz kodeksach etycznych opracowanych przez organizacje mediacyjne. W zakresie etyki należy wskazać następujące kodeksy etyczne:

- Kodeks Etyki Stowarzyszenia Mediatorów Polskich (SMP),
- Kodeks etyczny Polskiej Izby Mediacji (PIM).

RAMY PRAWNE W POLSCE

NEUTRALNOŚĆ

LEGALIZM (działanie zgodnie z prawem)

PRZYKŁADOWE KODEKSY ETYCZNE

- Kodeks Etyki Stowarzyszenia Mediatorów Polskich (SMP)
- Kodeks etyczny Polskiej Izby Mediacji (PIM)

STATUS PRAWNY MEDIATORA – PRAWNE RAMY MEDIACJI

Punktem wyjścia w kontekście osoby mediatora jest sam *stan de lege lata* postępowania mediacyjnego, albowiem zgodnie z uprzednio poczynionymi rozważaniami w polskim systemie prawnym **nie funkcjonuje jeden akt prawny kompleksowo normujący postępowanie mediacyjne do wszystkich spraw**. Wobec czego regulacje prawne dotyczące mediacji, osoby mediatora oraz zagadnień z tym skorelowanych **nie ma charakteru jednolitego**.

- **nie funkcjonuje jeden akt prawny kompleksowo normujący postępowanie mediacyjne do wszystkich spraw**
- **regulacje prawne dotyczące mediacji, osoby mediatora oraz zagadnień z tym skorelowanych nie mają charakteru jednolitego.**

STATUS PRAWNY MEDIATORA

OGÓLNE WYMAGANIA (SPRAWY CYWILNE)

- ✓ Pełna zdolność do czynności prawnych
- ✓ Korzystanie w pełni z praw publicznych
- ✓ Nie jest sędzią (wyjątek: sędzia w stanie spoczynku)

STALI MEDIATORZY (LISTY PREZESÓW SO)

Wpis na listę prowadzoną przez Prezesa Sądu Okręgowego

Dodatkowe wymogi: min. 26 lat, brak skazania za umyślne przestępstwo, znajomość jęz. polskiego, wiedza i umiejętności

OŚRODKI MEDIACYJNE

Prowadzą własne listy, określają wymagania, informują Prezesa SO

WYBÓR MEDIATORA (SPRAWY CYWILNE)

Strony mogą wybrać dowolnego mediatora (także spoza listy).
Brak porozumienia → Sąd wyznacza mediatora (stałego, odpowiednia wiedza)

MEDIATOR W INNYCH SPRAWACH

SPRAWY KARNE

- Instytucje i osoby z wykazu Prezesa SO

SPRAWY NIELETNICH

- Instytucje i osoby z wykazu Prezesa SO
- Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA MEDIATORÓW

MEDIATOR JAKO "GOSPODARZ" MEDIACJI

- Mediator jest „gospodarzem” postępowania mediacyjnego – ma istotny wpływ na **przebieg** mediacji i jej wynik.
- Jego odpowiedzialność wynika z:

- przepisów prawa,
- zasad etyki zawodowej

- Od postawy mediatora i należytego wykonywania obowiązków zależy:

- sposób prowadzenia spotkań mediacyjnych,
- treść i jakość rozstrzygnięcia (np. ugody).

- Nienależyte wykonywanie obowiązków może rodzić dla mediatora:

- **odpowiedzialność cywilną (odszkodowawczą),**
- **odpowiedzialność instytucjonalną** (np. dyscyplinarną, skreślenie
- **odpowiedzialność karną.**

- Odpowiedzialność etyczna i instytucjonalna jest **niezależna** od odpowiedzialności cywilnej czy karnej

WPŁYW POSTAWY I WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW

Od postawy mediatora i należytego wykonywania obowiązków zależy:

- sposób prowadzenia spotkań mediacyjnych,
- treść i jakość rozstrzygnięcia (np. ugody).

RODZAJE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA NIENALEŻYTE WYKONANIE OBOWIĄZKÓW

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA

odpowiedzialność
cywilna
(odszkodowawczą)

ODPOWIEDZIALNOŚĆ INSTYTUCJONALNA

odpowiedzialność
instytucjonalna (np.
dyscyplinarną,
skreślenie z listy)

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA

odpowiedzialność karna

UWAGA KOŃCOWA

Odpowiedzialność etyczna i instytucjonalna jest **niezależna** od odpowiedzialności cywilnej czy karnej.

Odpowiedzialność Cywilna

Podstawa prawna

- **art. 471 k.c.** – odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania
- w tle także **art. 355 k.c.** – obowiązek dochowania należytej **staranności** przy wykonywaniu usług

Źródło zobowiązania mediatora

- Zakres i rodzaj odpowiedzialności mediatora zależy od **reżimu umownego** łączącego go ze stronami:
 - przy mediacji **umownej** – klasyczna umowa o mediację / o świadczenie usług,
 - regulaminy ośrodków mediacyjnych i kodeksy etyczne stają się częścią stosunku umownego (włączone przez odesłanie).
- W przypadku mediacji **sądowych** (ze skierowania sądu) – postanowienie sądu o skierowaniu sprawy do mediacji zastępuje umowę o przeprowadzenie mediacji (pełni funkcję tytułu zobowiązaniowego między stronami a mediatorem).

Charakter zobowiązania mediatora i Przesłanki odpowiedzialności cywilnej

Charakter zobowiązania mediatora

- co do zasady jest to **umowa starannego działania**, a nie umowa rezultatu:
 - mediator **nie odpowiada za brak ugody**,
 - odpowiada za **nienależyte wykonanie swoich obowiązków** (np. naruszenie poufności, rażąca stronniczość, przekroczenie uprawnień, istotne naruszenie regulaminu).
- typowe elementy umowy o mediację (w braku innych postanowień):
 - dwustronnie zobowiązująca,
 - niewzajemna,
 - stosunek prawny o **charakterze ciągłym**,
 - oparta na należytej staranności mediatora.

Przesłanki odpowiedzialności cywilnej

- **szkoda** po stronie uczestnika mediacji (np. majątkowa, wyjątkowo niemajątkowa),
- **nienależyte wykonanie** obowiązków przez mediatora (naruszenie umowy, regulaminu, standardów etycznych),
- **związek przyczynowy** między działaniem mediatora a szkodą,
- brak podstaw do **zwolnienia** się przez mediatora od odpowiedzialności (art. 471 k.c. – wykonanie niemożliwe z przyczyn, za które nie ponosi odpowiedzialności).

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA MEDIATORA

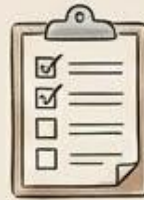
- Problematyka związana z **odpowiedzialnością karną mediatorów** jest poniekąd skorelowana z implementacją przez ustawodawcę do postępowania karnego instytucji mediacji.
- Zabieg ten miał na celu **zwiększenie szans na naprawienie szkód moralnych i materialnych** wyrządzonych **pokrzywdzonemu** w wyniku przestępstwa, a także w większym stopniu **przeniesienie na jego osobę zainteresowania procesu karnego** (zob. L. Indan-Pykno, M. Indan-Pykno, *Metodyka pracy i odpowiedzialność zawodowa mediatora...*, op.cit).

- Analogicznie jak w przypadku odpowiedzialności cywilnej, ustawodawca **nie przewidział szczególnych przepisów prawnych**, mających na celu kryminalizację zachowań mediatorów, w związku z prowadzonym postępowaniem mediacyjnym.
- W świetle czego, ewentualną odpowiedzialność karną mediatora należy rozpatrywać w kontekście poszczególnych typów czynów zabronionych stypizowanych w części szczególnej kodeksu karnego.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA MEDIATORA Z ART. 240 K.K. TJ. ZANIECHANIE OBOWIĄZKU DENUNCJACJI

- Podczas prowadzenia mediacji, strona może **ujawnić informacje** o popełnionym czynie zabronionym (przez nią lub inną osobę).

- Ustawodawca w art. 240 k.k. kryminalizuje **zaniechanie zawiadomienia organów ścigania** o karalnym przygotowaniu, usiłowaniu lub dokonaniu określonych czynów.
- Wskazany przepis zawiera **katalog czynów, podlegających obowiązkowi zawiadomienia.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ MEDIATORA Z ART. 240 K.K. A ZASADA POUFNOŚCI MEDIACJI

Zasada poufności mediacji **nie jest absolutna** i nie obowiązuje w przypadku **szczególnie poważnych zbrodni**, które mogą wyjść na jaw w trakcie mediacji. Mediator powinien mieć możliwość zapobiegania zbrodniom określonym w art. 240 § 1 k.k. (A. Rękas, *Mediacja w polskim prawie karnym*, Warszawa 2004, s. 5).

Mediator ma **obowiązek przestrzegania wymagań prawa karnego** dotyczących powiadomienia i zapobiegania takim zbrodniom. Przekazanie informacji o szczególnie poważnych przestępstwach właściwym organom **nie narusza zasady mediacji** (zob. T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, LEX 2014).

178a KPK: BEZWZGŁĘDNY ZAKAZ DOWODOWY A POUFNOŚĆ MEDIACJI

Bezwzględny zakaz dowodzenia za pomocą określonego dowodu. Zakaz gwarantuje poufność mediacji, niezbędną dla zapewnienia stronom, że okoliczności, o których poinformowały w trakcie mediacji, **nie będą ujawnione**. Tylko to daje szansę na **szczerść i otwartość stron**, przyspieszając tym samym rozstrzygnięcie konfliktu, a oskarżonemu daje pewność, że przyznanie się do winy nie zostanie wykorzystane jako dowód.

Zakaz ma charakter bezwzględny, nie uchyla go zatem ani zgoda mediatora, ani zwolnienie mediatora z tajemnicy przez strony. **Zakaz obowiązuje także po zakończeniu mediacji**, nie znosi go też zmiana osoby mediatora w czasie mediacji (M. Rusinek, *Zakazy...*, s. 2016).

INNE PODSTAWY ODPOWIEDZIALNOŚCI PENALNEJ MEDIATORÓW

Analizując regulacje prawnokarne, należy zwrócić uwagę na art. 241 k.k., który to chroni **postępowanie przygotowawcze** przed przedwczesnym rozgłaszaniem wiadomości z nim związanych oraz **postępowanie sądowe** przed rozgłaszaniem okoliczności, które nie zostały jeszcze ujawnione w tym postępowaniu.

Odpowiedzialność może mieć miejsce, gdyby mediator **ujawnił dane z takiego postępowania**, o których dowiedziałby się od strony postępowania w trakcie jego trwania (zob. L. Indan-Pykno, M. Indan-Pykno, *Metodyka pracy i odpowiedzialność zawodowa mediatora...*, op.cit).

PROBLEM INNEGO RODZAJU ODPOWIEDZIALNOŚCI

Na gruncie regulacji prawnych można również mówić o innych rodzajach odpowiedzialności mediatorów, zwłaszcza dyscyplinarnej tj. związanej ze sferą etyczną (np. pismo do Prezesa SO).

Konkludując, ewentualna odpowiedzialność cywilna będzie miała największe walory praktyczne, pywilnaria, anizeli odpowiedzialność karna, instytucjonalna czy dyscyplinarna.

WYNAGRODZENIE MEDIATORA

ZASADY OGÓLNE

- Podstawowy koszt postępowania.
- Należy się za całość pracy i poświęcony czas.
- Nieporównywalnie **niższe od kosztów sądowych**.
- Zazwyczaj ponoszone przez **strony po połowie**.

WYJĄTEK (SPRAWY NIELETNICH)

- Koszty mediacji ponosi **Skarb Państwa**.
(art. 73 ust. 4 ustawy z dn. 9.06.2022 r.)
- Strony mogą być zwolnione z kosztów.

WYNAGRODZENIE MEDIATORA W SPRAWACH CYWILNYCH, RODZINNYCH ORAZ GOSPODARCZYCH

PODSTAWA PRAWNA I SPRAWY NIEMAJĄTKOWE

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości
z dnia 20.06.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 921).

Sprawy o prawa niemajątkowe lub nieokreślonej wartości:

Pierwsze posiedzenie: **150 zł**.

Każde następne: **100 zł**.

Łącznie nie więcej niż: **450 zł**.

SPRAWY MAJĄTKOWE I ZWROT WYDATKÓW

Sprawy o prawa majątkowe:

Wynagrodzenie: **1%** wartości przedmiotu sporu.

Nie mniej niż: **150 zł**. Nie więcej niż: **2.000 zł** za całość.

Zwrot wydatków: Udokumentowane i niezbędne
(np. wynajem pomieszczenia do **70 zł**/posiedzenie).
+ **VAT** (jeśli mediator jest płatnikiem).

WYNAGRODZENIE MEDIATORA W SPRAWACH KARNYCH

PODSTAWA PRAWNA I ZASADY OGÓLNE

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.06.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1207).

Od dnia **1 lipca 2023 r.** podniesiono stawki za prowadzenie mediacji w sprawach karnych.

SKŁADNIKI WYNAGRODZENIA I ZWROT WYDATKÓW

1. Należność zryczałtowana: za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego: **240 zł.**
2. Udokumentowane i niezbędne wydatki:
 - a) wynajem pomieszczenia: do **70 zł** za jedno spotkanie.
 - b) przejazdy: według przepisów o podróżach służbowych.
 - c) korespondencja: ryczałt **30 zł.**

WSKAZANIA DO PRZEPROWADZENIA MEDIACJI

- W praktyce można spotkać się z różnymi sytuacjami, które mogą uzasadniać przeprowadzenie mediacji. Wskazania są skorelowane z korzyściami płynącymi z mediacji. W przypadku, w którym **między stronami pozostaje szansa na porozumienie, mediacja umożliwia szybsze i tańsze osiągnięcie konsensusu, eliminując konieczność, prowadzenia postępowań sądowych, poddawania się długotrwałym, sformalizowanym, rygorystycznym i nie zawsze zrozumiałym procedurom, prowadzenia dowodów, wnoszenia środków odwoławczych od wydanych orzeczeń, prowadzenia egzekucji.**
- Mediacja prowadzi również do ostatecznej likwidacji sporu, albowiem orzeczenie sądowe autorytatywnie rozstrzyga spór, ale nie zawsze go rozwiązuje w sposób akceptowany przez strony, co sprawia, że nie znikają problemy stanowiące przyczynę konfliktu. **Mediacja umożliwia nie tylko rozwiązanie sporu, ale i wyjaśnienie konfliktu dając jednocześnie możliwość kontroli nad efektem końcowym - orzeczenie sądu jest wydawane przez organ państwa wykonujący jego konstytucyjne uprawnienie wymierzania sprawiedliwości i nie zawsze pozwoli zrealizować interes strony sporu.**

PRZECIWWSKAZANIA DO PROWADZENIA MEDIACJI

ZASADY OGÓLNE I BEZPIECZEŃSTWO

Praktyka wskazuje, że **mediacja może być nieskuteczna lub niebezpieczna**, prowadząc do porozumień **krzywdzących**.
Przykłady: przemoc, brak dobrowolności, nierówność sił stron, sprawy wymagające formalnego rozstrzygnięcia przez sąd.

OGRANICZENIA PRAWNE

Niedopuszczalność mediacji w niektórych sprawach rodzinnych, np. w przedmiocie ustanowienia rozdzielenia majątkowej, ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej, czy w sprawach dotyczących obowiązku alimentacyjnego.

ASPEKTY EMOCJONALNE

Silne emocje lub niedawne traumatyczne przeżycia utrudniające świadomy, racjonalny osąd i skupienie się na przyszłości (np. pierwszy etap emocjonalnego rozstania).

KRYTERIUM MOŻLIWOŚCI PRAWNEJ JAKO OGRANICZENIE MEDIACJI

❧ NIEDOPUSZCZALNOŚĆ W SPRAWACH RODZINNYCH ❧

- ❧ ustalenie **ojcostwa**
- ❧ ustalenie **macierzyństwa**
- ❧ zaprzeczenie **ojcostwa**
- ❧ przysposobienie **małżeństwa**
- ❧ unieważnienie, pozbawienie lub zawieszenie wykonywania **władzy rodzicielskiej**

❧ INNE PRZESŁANKI NEGATYWNE ❧

Co do zasady skierowanie do mediacji jest także niewskazane, gdy któraś ze stron jest uzależniona od **alkoholu** lub **narkotyków**, cierpi na poważną chorobę psychiczną lub w rodzinie występuje **przemoc**, ponieważ może to prowadzić do naruszenia zasady równości stron.

OCENA GOTOWOŚCI STRON DO MEDIACJI JAKO PRZESŁANKA JEJ OGRANICZENIA

ZNACZENIE OCENY

Ocena gotowości stron do mediacji i ich zdolności do jej przeprowadzenia stanowi kluczowy element procesu mediacyjnego, który może wpłynąć na decyzję o jego kontynuowaniu lub ograniczeniu. Gotowość stron oraz ich zdolność do skutecznego uczestniczenia w mediacji stanowią ważne przesłanki do rozpoczęcia, a także do oceny, czy mediacja powinna być kontynuowana, czy też należy ją zakończyć lub ograniczyć.

DEFINICJE I UWARUNKOWANIA

Gotowość stron do mediacji odnosi się do ich postawy oraz chęci uczestniczenia w procesie mediacyjnym. W mediacji, aby proces był efektywny, obie strony muszą być otwarte na rozmowy, gotowe do kompromisu i skłonne do współpracy. **Zdolność do mediacji** odnosi się do tego, w jakim stopniu strony są w stanie efektywnie uczestniczyć w mediacji i prowadzić negocjacje.

Wobec czego gotowość nie zawsze wystarczy do rozpoczęcia i prowadzenia postępowania mediacyjnego. Zarówno na ocenę gotowości, jak i zdolności do mediacji uwarunkowane są od różnych okoliczności.

ASPEKTY ODNOSZĄCE SIĘ DO GOTOWOŚCI STRON DO MEDIACJI

❧ KLUCZOWE CZYNNIKI ❧

- ❧ otwartość na rozwiązania negocjacyjne
- ❧ zdolność do komunikacji
- ❧ realna motywacja stron do rozwiązania sporu

❧ KONSEKWENCJE BRAKU GOTOWOŚCI ❧

Jeśli jedna lub obie strony **nie są gotowe do współpracy**, mediacja może zakończyć się **niepowodzeniem**, a mediator może podjąć decyzję o **ograniczeniu** lub **zakończeniu** procesu.

ASPEKTY ODNOSZĄCE SIĘ DO ZDOLNOŚCI STRON DO MEDIACJI

EMOCJONALNE PODEJŚCIE STRON KONFLIKTU

Silne emocje mogą uniemożliwić racjonalną dyskusję i osiągnięcie porozumienia.

BRAK ZAUFANIA DO MEDIATORA

Niezbędne **zaufanie** do **bezstronności** i kompetencji mediatora dla powodzenia procesu.

BRAK RÓWNOWAGI W SILE NEGOCJACYJNEJ

Dysproporcja sił może prowadzić do niesprawiedliwego wyniku mediacji.

BRAK UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH

Trudności w jasnym wyrażaniu potrzeb i słuchaniu drugiej strony.

PODMIOTY BIORĄCE UDZIAŁ W POSTĘPOWANIU MEDIACYJNYM

Kluczowi uczestnicy postępowania mediacyjnego od zainicjowania do zwieńczenia ugoda

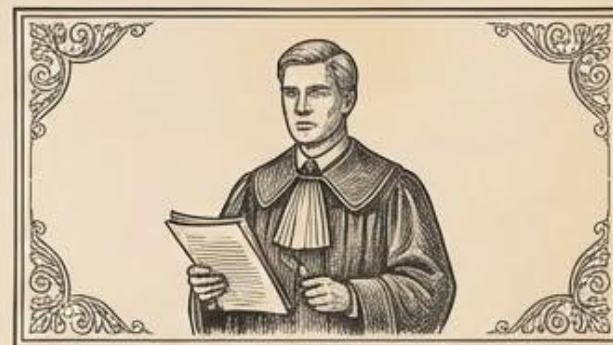
MEDIATOR

Czuwa nad prawidłowością postępowania, działa jako **bezstronny rozjemca**, wykorzystuje mechanizmy do zakończenia sporu.

STRONY

Zróznicowane w zależności od sprawy. Występują celem zawarcia korzystnego korzystnego porozumienia i rozwiązania sporu.

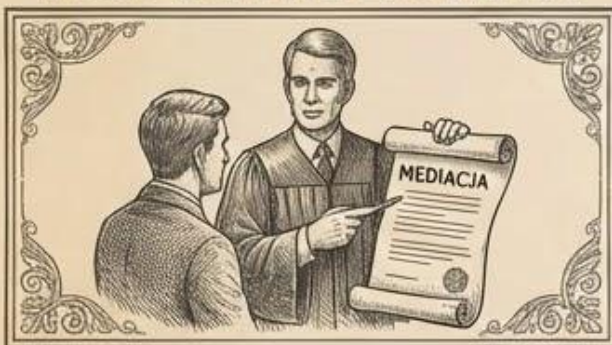
PEŁNOMOCNICY STRON

Występują celem wypracowania jak najkorzystniejszego rozwiązania sporu z punktu widzenia ich mocodawców.

Każdy podmiot odgrywa **zróznicowaną rolę**, współpracując w procesie prowadzącym do potencjalnej ugody.

ROLA PEŁNOMOCNIKA W POSTĘPOWANIU MEDIACYJNYM

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY I BUDOWANIE ZAUFANIA

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY I BUDOWANIE ZAUFANIA

Zaproponowanie bądź poinformowanie klienta o instytucji mediacji oraz jej korzyściach nie przemawia a priori o braku potrzeby pełnomocnika. Rolą pełnomocnika **jest przedstawienie mediacji jako formy alternatywnego rozwiązania sporu**, szybszej i tańszej. Uczciwe przedstawienie sprawy buduje zaufanie i dobrą opinię. Obowiązek ten wynika z Kodeksów Etyki Adwokackiej i Radcy Prawnego.

ANALIZA RYZYKA I KOSZTÓW PROCESU SĄDOWEGO

ANALIZA RYZYKA I KOSZTÓW PROCESU SĄDOWEGO

Pełnomocnik powinien poinformować klienta o **prawdopodobieństwie wygrania sprawy** w postępowaniu sądowym oraz o przewidywanym czasie i kosztach tego postępowania. Rzetelna analiza może zachęcić klienta do udziału w mediacji.

AKTYWNA ROLA W PROCESIE MEDIACJI

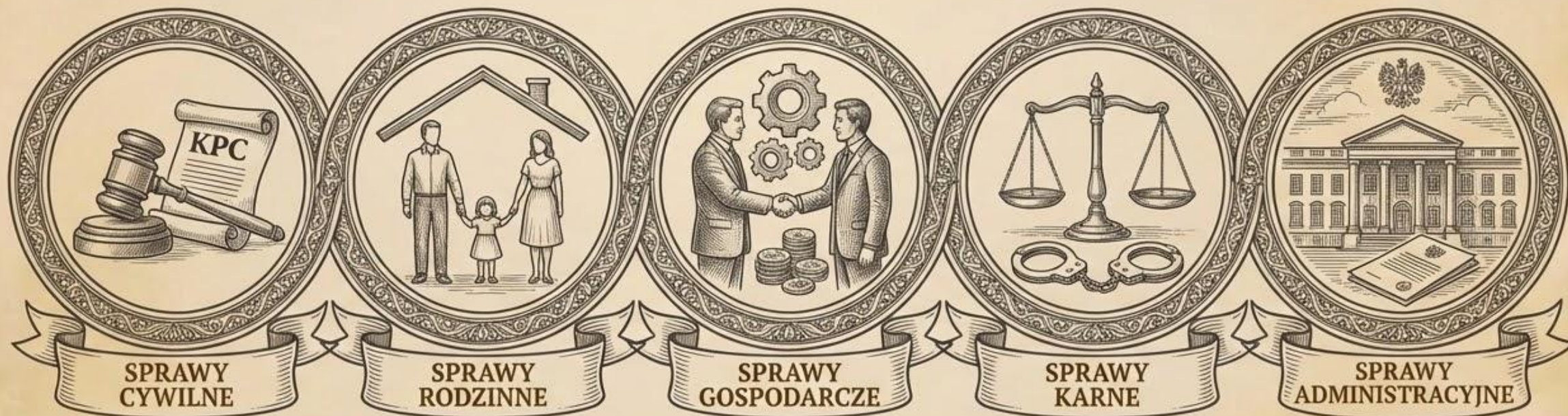

AKTYWNA ROLA W PROCESIE MEDIACJI

Pełnomocnicy mają do odegrania istotną rolę także w samym postępowaniu mediacyjnym, wspierając klienta i dążąc do wypracowania korzystnego porozumienia.

MEDIACJE W RÓŻNYCH POSTĘPOWANIACH

Mediacje mogą zostać zainicjowane w różnych postępowaniach, w szczególności mogą one wystąpić w sprawach cywilnych, rodzinnych, gospodarczych, karnych czy administracyjnych. Wobec czego uzasadnione jest przybliżenie istoty podstawowych regulacji prawnych we wskazanym zakresie.

WSZCZĘCIE ORAZ CHARAKTERYSTYKA MEDIACJI W SPRAWACH CYWILNYCH

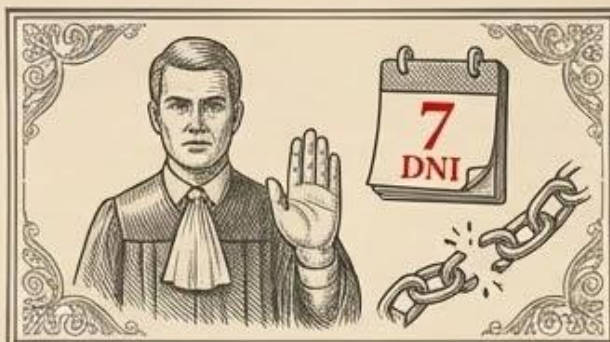
WSZCZĘCIE NA WNIOSEK STRONY

ART. 183⁶ KPC

Mediacja w sprawach cywilnych może być wszczęta **na każdym etapie** postępowania. Wszczęcie mediacji przez stronę następuje z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku o przeprowadzenie mediacji, z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie.

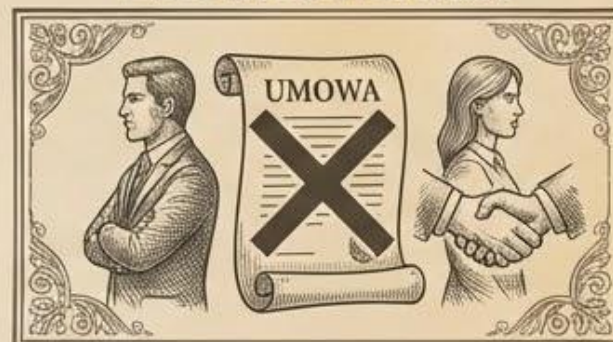
ODMOWA MEDIATORA

TERMIN 7 DNI

Mediacja **nie zostaje** wszczęta, gdy mediator (stały lub niebędący stałym) **odmówi** prowadzenia mediacji (obowiązuje termin 7 dni od dnia doręczenia wniosku).

BRAK ZGODY STRON LUB MEDIATORA

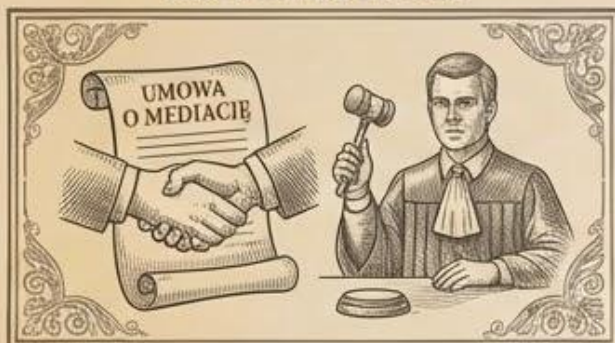

BRAK POROZUMIENIA

Mediacja **nie zostaje** wszczęta, gdy osoba wskazana przez stronę nie wyrazi zgody, druga strona nie wyrazi zgody na mediatora w terminie tygodnia, lub jedna ze stron nie wyrazi zgody na mediację przed zawarciem umowy.

WSZCZĘCIE ORAZ CHARAKTERYSTYKA MEDIACJI W SPRAWACH CYWILNYCH

PODSTAWA I WYBÓR MEDIATORA

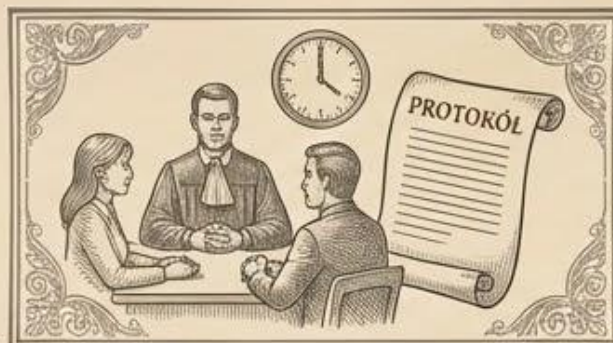

PODSTAWA I WYDIATORA

Mediacja może być prowadzona na podstawie **umowy o mediację**, poza sądem.

Optymalny jest wybór mediatora przez strony (**dobrowolność**). Sąd może skierować strony do mediatora (Art. 183⁹ § 1 KPC), biorąc pod uwagę **stałych mediatorów**.

PRZEBIEG I PROTOKÓŁ

PRZEBIEG I PROTOKÓŁ

Termin mediacji może być przedłużony na **zgodny wniosek** stron. Czasu trwania mediacji nie wlicza się do czasu postępowania sądowego. Z przebiegu mediacji sporządza się **protokół** (miejsce, czas, strony, mediator, wynik). **Protokół podpisuje mediator**.

UGODA I JEJ SKUTKI

UGODA I JEJ SKUTKI

Ugoda zawarta przed mediatorem jest zamieszczana w protokole. **Podpisanie ugody** to zgoda na wystąpienie do sądu o jej **zatwierdzenie**. Zatwierdzona przez sąd ugoda ma **moc prawną ugody** zawartej przed sądem.

REGULACJE KPC MAJĄ ZASTOSOWANIE DO SPRAW:
CYWILNYCH, RODZINNYCH, Z ZAKRESU PRAWA PRACY ORAZ GOSPODARCZYCH

MEDIACJE W SPRAWACH KARNYCH I WYKROCZENIOWYCH RAMY PRAWNE

Akty prawne regulujące mediację w sprawach karnych i wykroczeniowych:

KODEKSY I USTAWY

- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – **Kodeks postępowania karnego**
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – **Kodeks karny**
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – **Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia**
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – **Kodeks karny wykonawczy**

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie **postępowania mediacyjnego w sprawach karnych**
- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania **wydatków Skarbu Państwa** w postępowaniu karnym

MEDIACJA W POSTĘPOWANIU KARNYM

Art. 23a k.p.k. – postępowanie mediacyjne

PROCEDURA SKIEROWANIA

- **Kto kieruje** do mediacji: postępowanie przygotowawcze (prokurator lub inny organ), postępowanie sądowe (sąd lub referendarz sądowy).
- **Postanowienie** o skierowaniu: nie przysługuje zażalenie, nie wymaga zatwierdzenia przez prokuratora (może być uchylone w trybie nadzoru).

ZASADY OGÓLNE

- **Dobrowolność** – udział oskarżonego i pokrzywdzonego jest dobrowolny; zgodę można cofnąć na każdym etapie mediacji.
- **Zgoda obu stron** – sprawa wymaga wyraźnej (niedorozumianej) zgody oskarżonego i pokrzywdzonego.
- **Poufność i bezstronność** – mediacja jest prowadzona w sposób bezstronny i poufny, a tajemnica mediacji jest chroniona.

SZCZEGÓŁY ORGANIZACYJNE

- **Czas trwania** – mediacja nie powinna trwać dłużej niż 1 miesiąc; nie wlicza się do czasu postępowania przygotowawczego.
- **Mediator** – wymogi i zasady określone w rozporządzeniu (m.in. osoba godna zaufania, odpowiednie kwalifikacje).
- **Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości** – szczegółowe zasady przebiegu mediacji, wymogi dla mediatorów.

178a K.P.K ZAKAZ PRZESŁUCHIWANIA MEDIATORA (TAJEMNICA MEDIACJI)

Art. 178a k.p.k. – podstawa prawna i zakres ochrony

ISTOTA ZAKAZU

Nie wolno przesłuchiwać mediatora jako świadka co do faktów, o których dowiedział się od oskarżonego lub pokrzywdzonego w toku postępowania mediacyjnego.

ZAKRES I CHARAKTER OCHRONY

- **Przedmiotowy:** wszystkie informacje z mediacji (prawnie istotne i poboczne).
- **Podmiotowy:** osoba faktycznie prowadząca mediację (także z instytucji).

- **Charakter:** **bezwzględny** zakaz dowodowy (sąd nie może dopuścić).
- **Wyjątek:** art. 240 § 1 k.k. – obowiązek zawiadomienia o najcięższych przestępstwach.

RELACJA, SKUTKI I ZASIĘG

- **Relacja do tajemnicy:** procesowe “ramię” poufności (art. 23a § 7 k.p.k.).
- **Skutki procesowe:** wniosek dowodowy jest niedopuszczalny; strony nie mogą zwolnić mediatora z tajemnicy.
- **Zasięg czasowy:** wszystkie etapy postępowania karnego (niezależnie od wyniku mediacji).

WSZCZĘCIE ORAZ CHARAKTERYSTYKA MEDIACJI W SPRAWACH KARNYCH

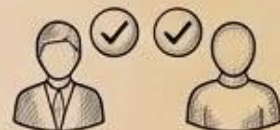

CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Dobrowolny i poufny sposób rozwiązywania sporów (wszystkie przestępstwa).
Porozumienie pokrzywdzonego i podejrzanego/oskarżonego z pomocą bezstronnego mediatora.

ETAPY I WARUNEK KONIECZNY - ZGODA

- **Postępowanie przygotowawcze** (inicjatywa stron, prokuratora, organu).
- **Postępowanie sądowe** (postanowienie sądu/referendarza).

WYŁĄCZNIE ZA ZGODĄ OBU STRON:
pokrzywdzonego ORAZ
podejrzanego/oskarżonego.

WYZNACZENIE MEDIATORA

W postanowieniu o skierowaniu.
Z **wykazu sądowego** (lub wyjątkowo spoza wykazu).

CHARAKTERYSTYKA I PRZEBIEG POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO W SPRAWACH KARNYCH

1. INICJACJA I KONTAKT

Mediator wyjaśnia zasady i cele, odbiera zgodę. Uczestnictwo jest **dobrowolne**.

2. WYBÓR FORMY MEDIACJI (ZA ZGODĄ STRON)

MEDIACJA BEZPOŚREDNIA

Spotkanie osobiste stron z udziałem mediatora.

MEDIACJA POŚREDNIA

Bez osobistego kontaktu. Mediator przekazuje stanowiska.

3. ZASADY I CZAS TRWANIA

- Możliwość **rezygnacji** na każdym etapie.
- Czas trwania: nie dłużej niż **1 miesiąc** (możliwość przedłużenia przez organ kierujący).

SKUTKI MEDIACJI W SPRAWACH KARNYCH

POSTĘPOWANIE KARNE A MEDIACJA

Ugoda nie kończy postępowania karnego.
Stanowi dokument zawierający zgodne deklaracje stron.

OSKARŻENIE PUBLICZNE

- **Ugoda** nie ma mocy prawnej, konieczny **wyrok** sądu.
- Sąd bierze pod uwagę treść ugody przy rozstrzygnięciu.
- **SKUTKI DLA SPRAWCY** (okoliczność łagodząca): uwzględnienie wniosku o dobrowolne poddanie się karze, nadzwyczajne złagodzenie kary, odstąpienie od wymierzenia kary, odstąpienie od środka karnego.

OSKARŻENIE PRYWATNE

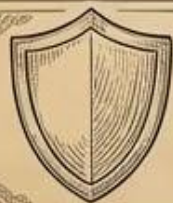
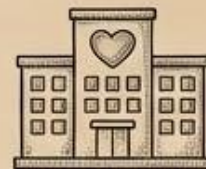

Mediacja może być alternatywą
dla obowiązkowego posiedzenia pojednawczego.

NAJCZĘŚCIEJ STOSOWANE ZOBOWIĄZANIA W MEDIACJI

- **Przeproszenie** pokrzywdzonego
- **Naprawienie** szkody
- **Poprawa zachowania** na przyszłość
- Świadczenie na cel społeczny
- Podjęcie **leczenia** odwykowego
- **Umorzenie** postępowania
- **Warunkowe umorzenie** postępowania

Przecież celem jest **ochrona** prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego.

MEDIACJA W WYKROCZENIACH

Od 2013 r. możliwość przeprowadzenia mediacji w sprawach o wykroczenia (art. 8 k.p.w.).

Rola mediatora jest marginalna i często niedoceniana.

Skutek: brak wystąpienia z wnioskiem o ukaranie.

MEDIACJA W SPRAWACH CYWILNYCH I RODZINNYCH

SPRAWY CYWILNE

Rozwiązywanie sporów majątkowych,
umownych, gospodarczych.
Cel: ugoda i naprawienie relacji
biznesowych.

SPRAWY RODZINNE

Rozwiązywanie konfliktów małżeńskich,
opiekuńczych, alimentacyjnych.
Cel: dobro dziecka i porozumienie
rodzicielskie.

WNIOSEK O WSZCZĘCIE MEDIACJI

Ustawodawca w treści **art. 183⁷ k.p.c.** przewidział wymogi, jakie musi spełniać wniosek o wszczęcie mediacji. W myśl przywołanej regulacji wniosek musi zawierać takie elementy jak:

- oznaczenie stron

- dokładnie określone żądanie

- przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie

- podpis strony

- wymienienie załączników

Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy.

W sytuacji braków formalnych we wniosku dominuje pogląd w myśl, którego **mediator** powinien wezwać stronę do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin i zastrzegając, że po jego bezskutecznym upływie odmówi przeprowadzenia mediacji (tak m.in. A. Orzeł-Jakubowska, komentarz do art 183⁷ k.p.c [w:] P. Rylski (red. nacz.), A. Olaś (red. cz. III) *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*. Wyd. 3, Warszawa 2024, legalis).

DOKUMENTY SPORZĄDZANE W TOKU MEDIACJI NA PRZYKŁADZIE MEDIACJI CYWILNYCH

W trakcie całego postępowania mediacyjnego sporządza się określone dokumenty. Należy wyróżnić dwie główne kategorie:

DOKUMENTY INICJUJĄCE POSTĘPOWANIE

- wniosek o wszczęcie mediacji

DOKUMENTY W TOKU POSTĘPOWANIA

- protokół

- wniosek o przedłużenie mediacji

- ugodę

- zaproszenie na mediację

PROTOKÓŁ Z MEDIACJI

Ustawodawca uregulował elementy, jakie musi zawierać protokół z przebiegu mediacji w treści art. 183¹² k.p.c. Zgodnie z przywołaną regulacją protokół z mediacji musi zawierać:

- **miejsce i czas przeprowadzenia mediacji**

- **imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron**

- **imię i nazwisko oraz adres mediatora**

- **wynik mediacji**

- **podpis mediatora**

Ponadto jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. Niemożność podpisania ugody mediator stwierdza w protokole.

WNIOSEK O PRZEDŁUŻENIE MEDIACJI

Ustawodawca w mediacjach z zakresu spraw cywilnych przewiduje 3 (trzy) miesięczny termin, w którym mediacja powinna zakończona, niemniej jednak termin na przeprowadzenie mediacji może być przedłużony (art. 183¹⁰ § 1 zd. 2 KPC). Przedłużenie może nastąpić na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów. W trybie wnioskowym obie strony muszą zaakceptować takie rozwiązanie, kierując stosowny wniosek do odpowiedniego organu, z żądaniem wydłużenia terminu.

ZGODY WNIOSEK STRON LUB WAŻNE POWODY

UGODA MEDIACYJNA

Ugoda stanowi zwięźczenie skutecznego postępowania mediacyjnego. Ugoda jest wyrazem pewnej umowy zawartej między stronami sporu (konfliktu), w której określone są wzajemne prawa i obowiązki stron. Strony nie mają obowiązku zawierania ugody podczas mediacji.

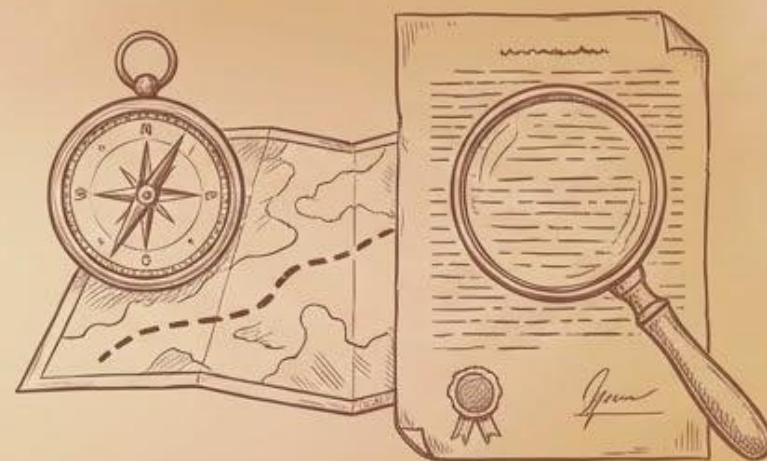
Jeżeli nie dojdzie do zawarcia ugody, nie są związane propozycjami wzajemnych ustępstw, czy oświadczeniami składanymi przed mediatorem i nie mogą się na nie powoływać przed sądem. Strony mogą nadal dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.

Strony sporu są autorami ugody, albowiem to oni wraz ze wsparciem pełnomocników, przy pośrednictwie mediatora wypracowują satysfakcjonujące porozumienie prowadzące do polubownego rozwiązania sporu. Redaktorem tj. osobą sprawującą należyty nadzór nad prawidłowością ugody jest sam mediator.

KIEDY MOŻNA ZAWRZEĆ UGODE?

- Kiedy ugoda stanowi wole obu stron;
- Kiedy przepisy prawa dopuszczają możliwość zawarcia ugody;
- Kiedy jest realna, wykonalna;

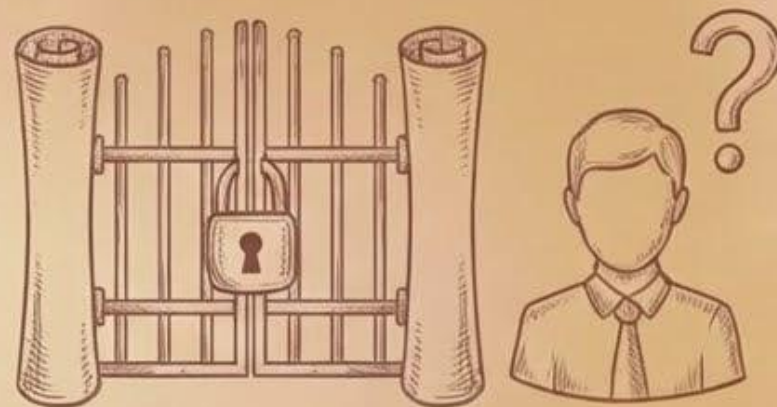

- Kiedy nie zmierza do obejścia przepisów prawa;
- Kiedy nie jest wzajemnie sprzeczna;
- Kiedy nie jest ani zbyt ogólnikowa ani zbyt szczegółowa

KIEDY ZAWARCIE UGODY JEST NIEMOŻLIWE?

- Jest niezgodna z prawem, niewykonalna lub nierealna;
- Kiedy zmierza do obejścia przepisów prawa;
- Kiedy zastępuje inną czynność prawną;

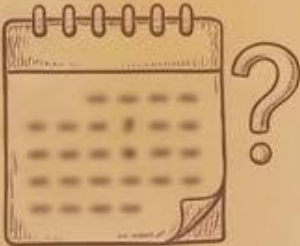
- Kiedy przepisy prawa niedopuszczają możliwości zawarcia ugody;
- Kiedy jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego;
- Kiedy strona ugody nie ma pełnej zdolności do czynności prawnej

JAKA POWINNA BYĆ UGODA?

Mediator jako redaktor ugody powinien pamiętać o określonych zasadach przy jej konstruowaniu, zwłaszcza w zakresie samego. W ugodzie posługujemy się językiem prawniczym, a nie językiem prawnym.

Język ugody powinien być jasny, wzajemnie niesprzeczny oraz precyzyjny.

Należy w zamyśle powołać nań wzorcowy. Należy wskazać w ugodzie, że zostaje ona zawarta **"W WYNIKU WZAJEMNYCH USTĘPSTW"**. Ważnym jest, iż nie można skonstruować ugody zbyt ogólnikowo, jak również zbyt szczegółowo.

PRZYKŁAD TREŚCI ZAPISU ZBYT OGÓLNIKOWEGO:

Dziecko będzie połowę wakacji u ojca połowę u matki.

PRZYKŁAD ZAPISU ZBYT SZCZEGÓŁOWEGO:

Kontakt dziecka z rodzicem będzie miał miejsce w piątek o godzinie 9:00 w słoneczną pogodę.

NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE BŁĘDY PRZY REDAKCJI UGODY, KTÓRE UNIEMOŻLIWIAJĄ ZATWIERDZENIE UGODY

1. brak protokołu
mediacji;

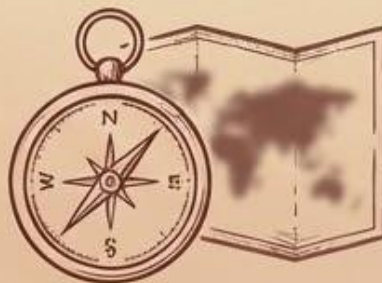
2. Brak podpisów
stron (imię
i nazwisko) lub
niepełne podpisy;

3. Implementacja
danych
niedostatecznie
identyfikujących
stron (wyłącznie
PESEL, adresy etc.);

4. Brak sprecyzowania
dokładnego zakresu
postępowania/spraw,
do których się odnosi;

5. Nieprecyzyjny język
ugody;

ZATWIERDZENIE UGODY

1. PODPISANIE UGODY PRZEZ STRONY

Pierwszym krokiem jest jej podpisanie przez strony, co stanowi wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o jej zatwierdzenie (art. 183¹² § 2¹ k.p.c.).

2. WNIOSEK DO SĄDU

Następny krok należy od sądu, do którego skierowano wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

3. DECYZJA SĄDU I JEJ RODZAJE

Sąd może ugodę zatwierdzić, nadać jej klauzulę wykonalności (np. w sprawach alimentacyjnych) bądź oddalić wniosek.

4. SKUTKI PRAWNE I WYKONALNOŚĆ

Zatwierdzona ugoda ma skutki ugody sądowej. Opatrzanie jej klauzulą wykonalności stanowi tytuł wykonawczy, podstawę do egzekucji (art. 183¹⁵ § 1 KPC).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

**Zadanie jest realizowane w ramach zadania
zleconego z zakresu edukacji prawnej, finansowanego
ze środków przekazywanych przez Miasto Bydgoszcz
i otrzymanych z dotacji budżetu państwa**

